

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1 Produktidentifikator****Handelsnavn:** SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat**Artikelnummer:**03321000, 03322000, 03322410, 03323000, 03325050, 03327050.07, 03328050.07, 03329050.06
(PR-nr.: 449618)**1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
AnvendelsessektorSU21 Forbrugermæssige anvendelser: Private husholdninger / den almindelige offentlighed / forbrugerne
SU22 Faglige anvendelser: Det offentlige område (administration, uddannelse, forlystelser, tjenesteydelser, håndværkere)**Produktkategori**

PC4 Frostbeskyttelsesmidler og afisningsprodukter

PC35 Vaske- og rensningsprodukter (herunder opløsningsmiddelbaserede produkter)

Stoffets/præparatets anvendelse Bilpleje**1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet****Producent/leverandør**

SONAX GmbH

Münchener Straße 75

D-86633 Neuburg (Donau)

Tel.: ++49 (0)8431/53-0

For yderligere information:

DK-Generalagent:

Tegee-Dan I/S

Helge Nielsens Allé 7, 1A

DK-8723 Løsning

Tlf. +45 7563 1370

E-Mail: info@tegee-dan.dk

S-Generalagent:

CIFAB Continenthandel i Floda Aktiebolag

Klippan 1A

SE-41451 Göteborg

E-Mail: info@cifab.se

Tel.: 031-513330

1.4 Nødtelefon: Giftlinjen (24 timer): Telefon: 82 12 12 12**PUNKT 2: Fareidentifikation****2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen****Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Flam. Liq. 3 H226 Brandfarlig væske og damp.

Eye Irrit. 2 H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

2.2 Mærkningselementer**Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

Farepiktogrammer

GHS02

GHS07

Signalord Advarsel**Faresætninger**

H226 Brandfarlig væske og damp.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

Sikkerhedssætninger

P101

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.

(Fortsættes på side 2)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 1)

P102	Opbevares utilgængeligt for børn.
P210	Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.
P280	Bær øjenbeskyttelse.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P337+P313	Ved vedvarende øjenirritation: Søg lægehjælp.
P501	Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

2.3 Andre farer
Resultater af PBT- og vPvB-vurdering
PBT: Ikke relevant.

vPvB: Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer
3.2 Blandinger
Beskrivelse: Vandholdig tilberedning af alkohol, glykol og tensider.

Farlige indholdsstoffer:

CAS: 64-17-5 EINECS: 200-578-6 Reg.nr.: 01-2119457610-43-xxxx	ethanol	⚠ Flam. Liq. 2, H225; ⚠ Eye Irrit. 2, H319	50 - <75%
CAS: 107-21-1 EINECS: 203-473-3 Reg.nr.: 01-2119456816-28-xxxx	1,2-ethandiol	⚠ STOT RE 2, H373; ⚠ Acute Tox. 4, H302	5 - <10%

Forordning (EF) Nr. 648/2004 om vaske- og rengøringsmidler / Indholdsmærkning

anioniske overfladeaktive stoffer	<5%
parfume, methylisothiazolinone, benzisothiazolinone	

Yderligere anvisninger: Teksten til de anførte farehenvísninger fremgår af kapitel 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger
4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger
Generelle anvisninger: Tils mudset tøj fjernes

Efter indånding: Sørg for frisk luft.

Efter hudkontakt:

Almindeligvis virker produktet ikke irriterende på huden.

De berørte hudpartier vaskes med vand og et mildt rengøringsmiddel.

Efter øjenkontakt:

Skyl øjnene med åbent øjnlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.

Efter indtagelse:

Skyl munden og drik rigeligt vand.

Fremkald ikke opkastning, tilkald straks lægehjælp.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede Øjenirritation

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandling ifølge lægens vurdering af patientens tilstand. Symptomatisk behandling.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse
5.1 Slukningsmidler
Egnede slukningsmidler:

Vandspraystråle

Slukningspulver.

Alkoholbestandigt skum

Kuldioxid

Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde: Vand i fuld stråle.

(Fortsættes på side 3)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 2)

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

I tilfælde af brand kan der frigøres:

Carbonmonoxid og carbondioxid

5.3 Anvisninger for brandmandskab**Særlige værnemidler:**

Indånd ikke eksplosions- og brændgasser.

Der skal bæres luftforsynet åndedrætsværn.

Bær fuld beskyttelsesdragt.

Yderligere oplysninger Forurennet slukningsvand opsamles separat, det må ikke komme i kloakken.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Bær beskyttelsesudstyr. Hold ubeskyttede personer borte.

Hold antændelige kilder borte.

Sørg for tilstrækkelig udluftning.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.

Må ikke udledes i undergrunden/jordbunden.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsamles med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).

Kontamineret materiale skal bortskaffes som affald ifølge punkt 13.

6.4 Henvisning til andre punkter

Information om sikker håndtering se kapitel 7.

Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.

Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.**Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:**

Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.

Træf forholdsregler mod elektrostatiske opladninger.

Dampene kan danne en eksplosiv blanding sammen med luft.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**Opbevaring:****Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Indtrængen i jordbunden skal forhindres på sikker vis.**Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Opbevares adskilt fra fødevarer.**Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**

Hold beholderen tætsluttende lukket.

Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.

Beskyttes mod varme og direkte sollys.

Anbefalet oplagringstemperatur: 20 °C

Brandfarlige væsker opbevares i hh..til "Bekendtgørelse om tekniske forskrifter for brandfarlige væsker.

Opbevaringsklasse: I overensstemmelse med nationale retningslinier.**7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre**Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:****CAS: 64-17-5 ethanol**GV (DK) | Langtidsværdi: 1900 mg/m³, 1000 ppm

(Fortsættes på side 4)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 3)

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

GV (DK)	Langtidsværdi: 26 10* mg/m ³ , 10 ppm EH; *forstøvet
IOELV (EU)	Korttidsværdi: 104 mg/m ³ , 40 ppm Langtidsværdi: 52 mg/m ³ , 20 ppm Hud

Oplysninger om regulering GV (DK): BEK nr 986 af 11/10/2012

DNEL-værdier**CAS: 64-17-5 ethanol**

Oral	DNEL	87 mg/kg (consumer) (long-term exposure - systemic effects)
Dermal	DNEL	206 mg/kg bw/day (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 343 mg/kg bw/day (worker) (lon-term exposure - systemic effects)
Inhalation	DNEL	950 mg/m ³ (consumer) (acute short-tem exposure - local effects) 1900 mg/m ³ (worker) (acute short-tem exposure - local effects)
	DNEL	114 mg/m ³ (consumer) (long-term exposure - systemic effects) 950 mg/m ³ (worker) (long-term exposure - systemic effects)

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

Dermal	DNEL	53 mg/kg bw/day (consumer) (long term (chronic) / systemic) 106 mg/kg bw/day (worker) (long term (chronic) / systemic)
Inhalation	DNEL	7 mg/m ³ (consumer) (long term (chronic) / local) 35 mg/m ³ (worker) (long term (chronic) / local)

PNEC-værdier**CAS: 64-17-5 ethanol**

PNEC	0,96 mg/l (water (fresh water)) 0,79 mg/l (water (sea water))
PNEC	3,6 mg/kg (sediment (fresh water)) 2,9 mg/kg (sediment (sea water)) 0,63 mg/kg (soil)

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

PNEC	199,5 mg/l (STP) 10 mg/l (water (intermittent release)) 10 mg/l (water (fresh water)) 1 mg/l (water (sea water))
PNEC	1,53 mg/kg (gro) 20,9 mg/kg (sediment (fresh water))

Yderligere anvisninger: Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

8.2 Eksponeringskontrol**Velegnede tekniske styringsindretninger**

Sørg for god udluftning. Dette kan opnås med lokal udsugning eller generel udblæsning. Dersom dette ikke er tilstrækkeligt til at holde koncentrationen under grænseværdierne for arbejdspladserne, skal et egnet åndedrætsværn bæres.

Personlige værnemidler:**Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**

Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.

Åndedrætsværn:

Ikke påkrævet i normale tilfælde

Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.

Håndbeskyttelse: Ikke påkrævet i normale tilfælde

Øjenbeskyttelse:

Ved omfyldning anbefales det at bære beskyttelsesbriller.

(Fortsættes på side 5)

DK

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

[EN 166]

(Fortsat fra side 4)

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Generelle oplysninger

Udseende:

Form:	Flydende
Farve:	Blå
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt.

pH-værdi (10 g/l) : 5,5 - 6,5

Tilstandsændring

Smeltepunkt/frysepunkt: Ikke bestemt.
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval: 78 - 200 °C

Flammepunkt: 23 °C (EN ISO 1523)

Antændelighed (fast stof, luftart): Ikke relevant.

Dekomponeringstemperatur: Ikke bestemt.

Selvantændelsestemperatur: Ikke bestemt.

Eksplorative egenskaber: Produktet er ikke eksplosivt, der kan dog dannes eksplosive damp-/luftblandinger.

Eksplisionsgrænser:

Nedre: 3,5 Vol.% (Hovedingrediensdata)
Øvre: 15,0 Vol.% (Hovedingrediensdata)

Damptryk: Ikke bestemt.

Densitet ved 20 °C: 0,90 - 0,91 g/cm³

Relativ massefylde: Ikke bestemt.

Dampmassefylde: Ikke bestemt.

Fordampningshastighed Ikke bestemt.

Opløselighed i/blandbarhed med vand: Fuldt blandbar.

Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand: Ikke bestemt.

Viskositet:

Udløbstid ved 20 °C 10 - 15 s (DIN EN ISO 2431/4mm)
kinematisk ved 40 °C: <20,5 mm²/s

9.2 Andre oplysninger Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.

10.2 Kemisk stabilitet Stabil under normale betingelser.

10.3 Risiko for farlige reaktioner Udvikling af let antændelige gasser/dampe.

10.4 Forhold, der skal undgås

Hold antændelige kilder borte – ingen rygning.

Information om sikker håndtering se kapitel 7.

10.5 Materialer, der skal undgås: stærke oxidationsmidler

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter: Der er ikke kendskab til nogen farlige nedbrydningsprodukter.

DK

(Fortsættes på side 6)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 5)

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**

Der findes ingen toksikologiske undersøgelsesresultater for denne blanding.

Akut toksicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**CAS: 64-17-5 ethanol**

Oral	LD50	5560 mg/kg (guinea pig) 3450 mg/kg (mouse) 7060 mg/kg (rat) 6300 mg/kg (rabbit)
Dermal	LD50	>2000 mg/kg (rat)
Inhalation	LC50/4d	20000 mg/l (rat)

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

Oral	LD50	7712 mg/kg (rat)
Dermal	LD50	>3500 mg/kg (mouse)
Inhalation	LC50 / 6 h	>2,5 mg/l (rat)

Primær irritationsvirkning:**Hudætsning/-irritation**

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenirritation.

Klassificeringsrelevante værdier:**64-17-5 ethanol:**

Specific concentration limits [SCL] (ECHA)

≥ 50.0% Eye Irrit. 2

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

På grundlag af de forhåndenværende data er klassificeringsresultaterne ikke opfyldt (konventionel metode).

CMR-virkninger (kræftfremkaldende egenskaber, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet)

Ved ingen af indholdsstofferne er en kræftfremkaldende virkning eller en virkning, der ændrer arveanlæggene eller forplantningen bekendt.

Kimcellemutagenicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Kræftfremkaldende egenskaber

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Reproduktionstoksicitet

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Enkel STOT-eksponering

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Gentagne STOT-eksponeringer

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

Aspirationsfare

Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1 Toksicitet** Der foreligger ingen økotoksikologiske data for denne blanding.**Toksicitet i vand:****CAS: 64-17-5 ethanol**

LC50 / 48h	8140 mg/l (<i>Leuciscus idus</i>)
LC50 / 24h	>100 mg/l (<i>Daphnia magna</i>)
EC5 / 16h	6500 mg/l (<i>Pseudomonas putida</i>)

(Fortsættes på side 7)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 6)

EC50 / 48h	9268 mg/l (Daphnia magna)
------------	---------------------------

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

LC50 / 96h	72860 mg/l (Pimephales promelas)
------------	----------------------------------

EC20	>1995 mg/l (Bel)
------	------------------

EC50 / 48h	>100 mg/l (Daphnia magna)
------------	---------------------------

EC50 / 96 h	6500 - 13000 mg/l (Pseudokirchneriella subcapitata)
-------------	---

12.2 Persistens og nedbrydelighed

De i produktet indeholdte over-fladeaktive substanser opfylder kravene i EU-detergentie-forordningen (EG/648/2004) vedrørende den biologiske nedbrydelighed af tensider i vaske- og rensemidler.

CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol

Biodegradiation	90-100 % (OECD 301A)
-----------------	----------------------

12.3 Bioakkumuleringspotentiale**CAS: 107-21-1 1,2-ethandiol**

log POW	-1,36 log POW
---------	---------------

12.4 Mobilitet i jord Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

Yderligere økologiske oplysninger:**Generelle anvisninger:**

Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet uforyndet eller i større mængder.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

PBT: Ikke relevant.

vPvB: Ikke relevant.

12.6 Andre negative virkninger Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Anbefaling: Affald skal bortskaffes under overholdelse af de lokale myndigheders forskrifter.

Europæisk affaldskatalog

20 01 29*	Detergenter indeholdende farlige stoffer
-----------	--

Urensede emballager: 15 01 10*: Emballage, som indeholder rester af eller er forurennet med farlige stoffer

Anbefaling:

Efter rensning kan emballagen anvendes igen eller afleveres som genbrugsmateriale.

15 01 02: Plastemballage

Anbefalet rengøringsmiddel: Vand

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 UN-nummer

ADR, IMDG, IATA

UN1170

14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

ADR

1170 ETHANOLOPLØSNING

IMDG, IATA

ETHANOL SOLUTION

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR, IMDG, IATA

klasse

3 Brandfarlige væsker

Faremærkat

3

(Fortsættes på side 8)

Handelsnavn: SONAX Antifrost & Sprinkler Koncentrat

(Fortsat fra side 7)

14.4 Emballagegruppe
ADR, IMDG, IATA

III

14.5 Miljøfarer:
Marine pollutant:

Nej

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren Advarsel: Brandfarlige væsker

Transport/yderligere oplysninger:

ADR

Begrænsede mængder (LQ)

5L

Transportkategori

3

Tunnelrestriktionskode

D/E

UN "Model Regulation":

UN 1170 ETHANOLOPLØSNING, 3, III

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Nationale forskrifter:

Danmark:

PR-nr.: 449618

Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:

Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.

Overhold arbejdsbegrænsningerne for vordende eller ammende mødre.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering: Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

Risikoangivelser

H225 Meget brandfarlig væske og damp.

H302 Farlig ved indtagelse.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

Forkortelser og akronymer:

NOEL = No Observed Effect Level

NOEC = No Observed Effect Concentration

LC = letal Concentration

EC50 = half maximal effective concentration

log POW = Octanol / water partition coefficient

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

ATE: acute toxicity estimate

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

DNEL: Derived No-Effect Level (REACH)

PNEC: Predicted No-Effect Concentration (REACH)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

IOELV = indicative occupational exposure limit values

Flam. Liq. 2: Brandfarlige væsker – Kategori 2

Flam. Liq. 3: Brandfarlige væsker – Kategori 3

Acute Tox. 4: Akut toksicitet – Kategori 4

Eye Irrit. 2: Alvorlige øjenskader/øjenirritation – Kategori 2

STOT RE 2: Specifik målorgantoksicitet (gentagen eksponering) – Kategori 2

*** Dataene ændret i forhold til tidligere version**